

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Dato
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2005-730-0123
Dok.: ABF40058

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

vedrørende

forslag til folketingsbeslutning om udkast til rammeafgørelse om skærpelse af de strafferetlige rammer med henblik på håndhævelse af lovgivningen til bekæmpelse af forurening fra skibe
(B 83)

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Beslutningsforslaget har været sendt til høring hos:

Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for retten i Odense, Præsidenten for retten i Ålborg, Præsidenten for retten i Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Foreningen af Statsadvokater, Politifuldmægtigforeningen, Politiforbundet i Danmark, Advokatrådet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Institut for Menneskerettigheder, Dansk Industri, Danmarks Rederiforening, Amnesty International og Greenpeace.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra følgende myndigheder og organisationer mv.:

Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for retten i Odense, Præsidenten for retten i Ålborg, Præsidenten for retten i Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Politidirektøren i København, Foreningen af Statsadvokater, Landsforeningen af beskikkede advokater og Danmarks Rederiforening.

Justitsministeriets bemærkninger til høringssvarene er anført med kursiv.

2. Bemærkninger

Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for retten i Odense, Præsidenten for retten i Ålborg, Præsidenten for retten i Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Politidirektøren i København og Foreningen af Statsadvokater har ikke fundet anledning til at fremkomme med bemærkninger til beslutningsforslaget.

Landsforeningen for beskikkede advokater anfører, at der ikke er saglige grunde til at skærpe strafferammen for grovere overtrædelser fra de nugældende 4 år til strafferammer på mindst 5 til 10 års fængsel, jf. udkast til rammeafgørelse artikel 4. Endvidere finder Landsforeningen for beskikkede advokater, at rammeafgørelsens bestemmelser om udmåling af bødestørrelser er et forsøg på en kraftig styring af de enkelte landes strafudmåling. Der henvises til, at udkastet til rammeafgørelse artikel 6, stk. 1, opererer med minimumsbøder på mindst 150.000 til 300.000 Euro, dog i de mest graverende tilfælde, herunder forsætlige overtrædelser, på mindst 750.000 til 1.500.000 Euro. Det anføres, at en sådan form for lovgivning er fremmed for dansk ret, og der advares mod det foreslåede, ikke mindst på grund af risikoen for afsmitning på andre områder. Endvidere anføres, at bestemmelserne om rettighedsfortabelse i artikel 6 er mere vidtgående end i dansk ret, og at disse ikke kan anbefales. Derudover advares kraftigt imod artikel 4, stk. 4, litra b, hvorefter der i sig selv er mulighed for at udmåle en straf på 2 års fængsel, hvis handlingen er begået inden for rammerne af en kriminel organisation. Det er i den forbindelse navnlig anført, at definitionen af, hvad der udgør en kriminel organisation, således som denne fremgår af Kommissionens forslag til Rådets rammeafgørelse om bekæmpelse af organiseret kriminalitet (KOM (2005) 6 endelig) af 19. januar 2005, er så bred, at ganske mange aktiviteter, som man ikke normalt ville forbinde med begrebet, falder ind under definitionen, og at indførelse af en særlig straf for at lede en kriminel organisation eller deltage heri vil stride mod de nugældende regler om forsæt.

Efter udkastet til rammeafgørelsen artikel 4, stk. 3, skal medlemsstaterne have en strafferamme med et maksimum på mindst mellem 5 og 10 års fængsel, hvis forsætlige overtrædelser af artikel 2 har medført betydelige og omfattende skader på vandkvaliteten, dyre- eller plantearter eller dele af disse samt alvorlig personskade eller død. For at opfylde denne bestemmelse vil det være nødvendigt at hæve strafferammen i straffelovens § 196 om grov miljøkriminalitet fra fængsel indtil 4 år til fængsel indtil 6 år. Efter straffelovens § 196 straffes den, der under skærpene omstændigheder i strid med miljølovgivningen 1) forurener luft, vand, jord eller undergrund med den følge, at der sker betydelig skade på miljøet eller fremkaldes nærliggende fare derfor, eller 2) opbevarer eller bortskaffer affald eller lignende stoffer med den følge, at der sker betydelig skade på miljøet eller fremkaldes nærliggende fare derfor. Efter Justitsministeriets opfattelse findes det hensigtsmæssigt som led i en styrkelse af indsatsen mod havforurening at hæve straffe-

rammen for grov miljøkriminalitet, der forårsager skade på miljøet eller nærliggende fare herfor.

Justitsministeriet kan ligeledes ud fra samme hensyn tilslutte sig bestemmelsen i artikel 4, stk. 4, litra b) i udkastet til rammeafgørelse, hvorefter medlemsstaterne skal have en strafferamme med et maksimum på mindst mellem 2 og 5 års fængsel, hvis forsætlige overtrædelser af artikel 2 er begået inden for rammerne af en kriminel organisation. Det bemærkes i den forbindelse, at organiseret kriminalitet er defineret i fælles aktion nr. 98 af 21. december 1998 om at gøre det strafbart at deltage i en kriminel organisation i Den Europæiske Unions medlemsstater som "en struktureret sammenslutning af en vis varighed, bestående af mere end to personer, som handler i forening med henblik på at begå strafbare handlinger."

Bestemmelsen i artikel 6, stk. 1, litra i) om bødestørrelser fastsætter alene nedre grænser for bøderammernes maksimum. Dette indebærer, at strafferammens maksimum skal være på mindst 150.000 Euro og i de mest graverende tilfælde på mindst 750.000 Euro. Rammeafgørelsen fastsætter med andre ord ikke krav om minimumsbøder, og der kan således i den konkrete sag frit udmåles bøder, der ligger under de angivne grænser.

Bestemmelserne om andre sanktioner end bøder i udkastet til rammeafgørelse artikel 6, stk. 2, er valgfri. Danmark agter ikke i forbindelse med implementering af rammeafgørelsen at foreslå ændringer i gældende ret om retlighedsfortabelse eller indførelse af andre sanktioner.

Danmarks Rederiforening anfører, at MARPOL konventionen 73/78 alene fastlægger de materielle regler for, hvad der er forbudt, og hvad der er tilladt, mens konventionen ikke siger noget nærmere om de strafferetlige sanktioner, hvis niveau mv. er overladt til de enkelte lande. Danmarks Rederiforening anfører endvidere, at man ikke er bekendt med på hvilket grundlag Miljøstyrelsen har kunnet oplyse, at de handlinger, som efter direktivforslagets artikel 4 og 5 skal betragtes som overtrædelser, er ulovlige efter dansk miljølovgivning. I den forbindelse rejser rederiforeningen spørgsmålet, om vurderingen bygger på et synspunkt om, at Havretskonventionen muliggør en fravigelse fra MARPOL konventionen 73/78. Det anføres, at en sådan argumentation i andre sammenhænge kan have særdeles alvorlige konsekvenser. Det understreges, at indsigtelsen ikke så meget vedrører det indholdsmæssige i direktivet og rammeafgørelsen, som rederiforeningen i det væsentlige kan tilslutte sig.

Som det fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget (punkt 2) fastsætter MARPOL konventionen 73/78 alene hvad og hvor meget, der må udtømmes i havet. Reglerne i konventionen er ikke gennemført ensartet i alle EU's medlemslande. Som anført i bemærkningerne til beslutningsforslaget tilsigter udkastet til rammeafgørelse og forslaget til direktiv at fastlægge et mindsteniveau for beskyttelse af havmiljøet i EU. Det skal ske dels ved i direktivforslaget at fast-

sætte en præcis definition af, hvornår der foreligger forurening af havmiljøet, dels ved i udkastet til rammeafgørelsen at sikre, at forurening af havmiljøet udgør en strafbar handling i alle EU's medlemslande, og i den forbindelse ved at fastlægge en nedre grænse for strafferammernes maksimum.

Miljøstyrelsen har i anledning af høringssvaret fra Danmarks Rederiforening oplyst, at Miljøstyrelsen har gennemgået den relevante lovgivning, hvilket vil sige lov om beskyttelse af havmiljøet (havmiljøloven) med dertil hørende bekendtgørelser, og er kommet frem til, at reglerne opfylder mindstekravene for det strafbare område som fastsat i udkastet til rammeafgørelsen artikel 2, jf. direktivforslagets artikel 4 og 5. Miljøstyrelsen har endvidere oplyst, at vurderingen alene bygger på en gennemgang af dansk ret og ikke indeholder en vurdering af, om Havretskonventionen muliggør en fravigelse af MARPOL konventionen 73/78.